

Monumentnummer*: 523174

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 10 mei 2002
Kadaster deel/nr 82865/17

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Weurt Beuningen Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Weurt

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Weurt B 2994

Omschrijving**

Inleiding

Aan de rand van de oude dorpskern van Weurt ligt op een zeer markante plaats aan de zuidzijde van de Pastoor van der Marckstraat, de belangrijkste straat van het dorp, de VILLA "ROOZENBURG", momenteel in gebruik als woonhuis. De villa heeft de vorm van een T-boerderij en is gezien de gebruikte materialen gebouwd rond 1875. Als opdrachtgever wordt de invloedrijke familie Braam genoemd. De villa heeft kenmerken van de eclectische stijl waarbij de neoclassicistische elementen overheersen. In 1949 onderging de villa op de eerste bouwlaag van het voorhuis een verbouwing. Het plafond werd verlaagd. Als gevolg hiervan zijn de vensteropeningen in drie gevels aan de bovenzijde met een strook siermetselwerk gevuld. Ook werd het interieur aangepast. Met name de grote kamer aan de noordwest zijde kreeg een interieur in de stijl van de Delftse School met een schouw met schoorsteen in schoon metselwerk, lambrizeringen en bijbehorende originele vaste meubelstukken. De villa is in het midden van de jaren tachtig gerestaureerd door architect D. Wijma uit Velp.

Rondom de villa en met name tussen de Pastoor van de Marckstraat en het pand bevindt zich een forse tuin. De symmetrisch aangelegde tuin heeft voor het voorhuis een grindpad omgeven door gazons. Het grindpad komt uit op een rotonde met plantenborders die op hun beurt weer aansluiten op een grindpad rondom het huis. Langs de laan bevinden zich in kegelvorm geschoren coniferen en aan de straatzijde bevindt zich een rij monumentale kastanjes en een treurbeuk. Helaas ontbreekt thans aan de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

straat het oude smeedijzeren tuinhek met poort. Achter het huis bevinden zich iets jongere bomen, waaronder veel kastanjes. De tuin wordt verder afgesloten door hagen aan de oost-, west-, en zuidzijde.

Omschrijving

Het woonhuis is gebouwd als een forse blokvormige VILLA met twee bouwlagen en een afgeplat schilddak met op de hoeken van het plat dak vier achthoekige schoorstenen, met dito roetkappen. Het dak is gedekt met gesmoorde Romaanse pannen welke niet de oorspronkelijke dakbedekking is. In de dakschilden boven de noord, oost- en westgevel bevindt zich een symmetrisch geplaatste dakkapel met een segmentboogvormig zinken dak, dito wangen en een getoogd stolpraam. De dakkapel in het voorschild heeft verder nog houten voluutvormige klauwstukken en in de toog boven het venster een barok kuifstuk.

Tegen de achtergevel van de villa staat een éénlaags achterhuis op rechthoekig grondplan met een zadeldak met een wolfeind boven de achtergevel, mastgoten en een (niet oorspronkelijke) dakbedekking bestaande uit gesmoorde opnieuw verbeterde Hollandse pannen. Het voorhuis is gedeeltelijk onderkelderd (noordwest zijde). Het gebouw heeft een grijs geschilderde, gecementeerde plint en bakstenen gevels in kruisverband afgewisseld door gepleisterde, gebroken wit geschilderde decoratieve elementen (hoekpilasters, fries van het hoofdgestel, middenrisaliet en geprofileerde vensteromlijstingen). De plint sluit af met een waterlijst, verbonden met de gepleisterde lekdorpels onder de vensteropeningen van de benedenverdieping. De vensteropeningen en deuropeningen sluiten af met licht gebogen segmentbogen. Bij het achterhuis zijn de (steens) segmentbogen gemetseld. Bij het voorhuis zijn de segmentbogen opgenomen in een geprofileerde, gepleisterde vensteromlijsting met in de top een barok kuifstuk. Op de bovenverdieping van het voorhuis is in de gevel ook een gepleisterde, grijs geschilderde waterlijst opgenomen. Ter plaatse van de venster-openingen doet de gepleisterde waterlijst tevens dienst als lekdorpel.

De vijfassige VOORGEVEL (noordgevel) heeft een symmetrische indeling met op de gevelhoeken een gepleisterde hoekpilaster. Per bouwlaag is versiering met een rechthoekig casement aanwezig dat aan de bovenzijde is versierd met een neobarok bladdecoratie. In de middenas bevindt zich een gepleisterd risaliet met portiek en balkon en in het fries is de naam "ROOZENBURG" geschilderd op een paneel met op beide hoeken een soort spiegel- of schouderboogvormige afsluiting. In de portiek bevindt zich een fraaie bewerkte paneel deur met een raam met gietijzeren deуроoster en een enkelruits getoogd bovenlicht met glas-in-lood. De portiek heeft een kraalprofiel met in de toog een rijk uitgevoerd kuifstuk met bladwerk. Aan beide zijden van het risaliet bevinden zich twee segmentboogvensters met geprofileerde gepleisterde omlijsting en sluitsteen met bloemdecoratie, bekroond door een soort cartouche op de toog, kozijn met kraalprofiel en T-schuifraam met glas-in-lood in het bovenlicht. De vensteropeningen zijn in 1949 verlaagd door het aanbrengen van een boogtrommel met verdiept siermetselwerk. Boven de portiek in de middenrisaliet is een balkon op rijk bewerkte consoles met krullen, bladwerk en een vrouwenhoofd aanwezig. De onderzijde van het balkon bestaat uit een paneel met kraaldelen in een ruitpatroon. De balkonvloer heeft een rijk geprofileerde houten omlijsting in de vorm van een klassiek hoofdgestel. Het balkonhek is van smeedijzer met getordeerde spijlen en gietijzeren onderdelen met krullen en bladwerk. Op het balkon komt een dubbele naar binnen draaiende balkondeur met paneel en raam uit met een getoogd bovenlicht met glas-in-lood. Het balkondeurkozijn heeft een kraalprofiel en is geplaatst in een segmentboognis met profielomlijsting en kuifstuk. Op de verdieping aan beide zijden van het risaliet bevinden zich twee vensteropeningen van hetzelfde type als in de eerste bouwlaag. Hier zijn de openingen echter niet verlaagd en hebben de T-schuiframes dus nog getoogde bovenlichten met glas-in-lood. De boog heeft een kuifstuk in plaats van een sluitsteen met cartouche. De gevel sluit af met een klassiek hoofdgestel, bestaande uit een geprofileerde architraaflijst, gepleisterd fries met rechthoekige panelen, afgewisseld door klassieke consoles, welke de houten, geprofileerde kroonlijst van de bakgoot ondersteunen. Het gehele hoofdgestel is ter plaatse van het risaliet en de hoekpilasters gecornist.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De ZIJGEVELS (oost- en westgevel) van het voorhuis zijn drieassig met dezelfde elementen als in de voorgevel (hoekpilasters, plint met waterlijst, waterlijst op de verdieping, gepleisterde geprofileerde vensteromlijstingen en klassiek hoofdgestel met panelen en consoles in het fries). Alle vensters hebben kuifstukken in de boog. De vensteropeningen op de begane grond en op de eerste verdieping in de middenas zijn gevuld met baksteen (blind uitgevoerd). Bij beide gevels bezit de linker as op de begane grond en op de eerste verdieping een vensteropening met T-schuifraam met een bovenlicht met glas-in-lood. Bij de RECHTER ZIJGEVEL (westgevel) is de vensteropening op de begane grond voorzien van een gemetselde boogtrommel zoals ook in de voorgevel. De overige vensteropeningen zijn nog authentiek. Beide zijgevels hebben verder in de rechter as op de begane grond een in 1949 ingebroken rechthoekige tuindeuropening met gepleisterde vlakke omlijsting. In de gevelopening zijn dubbele naar buiten draaiende tuindeuren met glas-in-lood ramen en tweevoudig bovenlicht met glas-in-lood aangebracht. De bovenlichten van de deuren in de rechter zijgevel zijn getoogd. De vensteropening op de eerste verdieping in de rechter as heeft weer een T-schuifraam met getoogd bovenlicht met glas-in-lood. De ACHTERGEVEL (zuidgevel) van het voorhuis is aan beide zijden boven het aansluitende dak van het achterhuis geheel blind uitgevoerd (met uitzondering van een kleine, rechthoekige vensteropening boven de aansluiting van het oostelijke dakvlak van het achterhuis). Hoekpilasters ontbreken en onder het hoofdgestel bevinden zich schootankers. Het ACHTERHUIS heeft een gepleisterde plint met waterlijst en bakstenen gevels in kruisverband. In de ZIJGEVELS (oost- en westgevel) bevinden zich onder de mastgoot schootankers. In beide zijgevels bevinden zich twee vensteropeningen, afgesloten door gemetselde (steens) segmentbogen met T-schuiframen met getoogde bovenlichten met glas-in-lood aanwezig. De garagepoortopening rechts in de ACHTERGEVEL (zuidgevel) is later ingebroken en dus niet origineel. In de as van de achtergevel bevindt zich op de begane grond een deuropening die wordt afgesloten door een gemetselde (steens) segmentboog en bevat een niet originele deur en een bovenlicht met glas-in-lood. Op de zolderverdieping is een vensteropening aanwezig die wordt afgesloten door een gemetselde (steens) segmentboog en voorzien van een stolpraam. De gemetselde lekdorpel is gecementeerd en wit geschilderd.

De indeling van het pand is nog oorspronkelijk. Ten oosten en westen van de brede gang die door het voorhuis naar het achterhuis loopt zijn de diverse vertrekken gesitueerd. In het INTERIEUR van het huis bevinden zich onder meer nog oude paneeldeuren met binnendeurkozijnen, een trappenhuis met trap, bewerkte trapelementen uit de bouwtijd. In het voorhuis bevindt zich op de begane grond in de grote kamer aan de noordwest zijde een interieur in de stijl van de Delftse School met houten lambrizeringen, een moer- en kinderbalckenplafond met sleutelstukken onder de moerbalken, een gemetselde schouw met schoorsteen en bij het interieur behorende originele vaste meubelstukken. De kelder gelegen aan de noordwest zijde onder het voorhuis heeft troggewelven en bestaat uit twee aparte ruimten.

Waardering

VILLA "ROOZENBURG" gebouwd rond 1875 in een eclectische stijl met diverse neoclassicistische elementen.

-\tVan architectuurhistorische waarde als goed en gaaf voorbeeld van een (dorps)villa met een zeer markant, statig en rijk gedetailleerd voorhuis. Het gebouw is tevens een goed voorbeeld van een landelijk gelegen herenhuis waarbij stedelijke architectuur is gecombineerd met een gebruikelijke opzet voor een (T-)boerderij. De villa bezit diverse waardevolle en karakteristieke details (o.a. balkon met rijk bewerkte consoles). De villa bezit een interessante, afleesbare bouwgeschiedenis met duidelijke elementen van de verbouwing uit 1949. Van groot belang voor de monumentale verschijningsvorm van de villa zijn de grote bomen en de statig aangelegde tuin.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

-\tVan stedenbouwkundige waarde door de ligging van de villa aan de rand van de historische dorpskern van Weurt aan de belangrijkste straat van het dorp. Door de monumentale vormgeving van het voorhuis wordt het beeld van de omgeving in hoge mate bepaald. De villa is één van de bekendste en meest gezichtsbepalende panden van de oude dorpskern. Daardoor is villa "ROOZENBURG" ook van belang voor de historische dorpsstructuur die zich heeft ontwikkeld langs een oude uitvalsweg naar de stad Nijmegen.

-\tVan cultuurhistorische waarde als een typerend voorbeeld van een (dorps)villa dat door aanwezigheid van een bedrijfsgedeelte de verschijningsvorm heeft van een grote, rijk vormgegeven (T-)boerderij maar in eerste plaats geen agrarische functie had. Villa "ROOZENBURG" werd gebouwd in opdracht van de invloedrijke familie Braam die net als o.a. de baksteenfabrikanten Burgers een grote rol speelden in het economische en sociale leven van de plaatselijke gemeenschap en de directe omgeving.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis